

Vršovice 3.7.2011

Pozdrav: Milé sestry a milí bratři, milí přátelé, vítám vás na našich společných bohoslužbách a zdravím vás apoštolským pozdravem: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodin mě podepíral, učinil mě volným; ubránil mě, protože si mě oblíbil. Ž 18,19b.20

Píseň: 138 Srdcem celým Tebe, Pane

Modlitba: Náš milostivý Otče, děkujeme Ti, že jsi každého z nás v tomto světě našel. Ve svém Slově a v moci svého svatého Ducha jsi nám dal poznat, že Tvůj Syn, Ježíš Kristus, zahladil naše viny a hříchy. Už smíme žít z Tvé milosti, ne ze své spravedlnosti.

Odpusť nám, že na to tak často zapomínáme, že si zakládáme na vlastní spravedlnosti a jednáme, jako by všechno záleželo na nás. Pane Ježíši Kriste Ty nás zastihuješ tam, kde se bouříme proti Tvé milosti a nevážíme si těch, kteří nejsou tak dobří jako my. Chválíme Tě za to, že nás přesto hledáš v našich vinách a hříších, i ve starostech a trápeních. Vždy znovu nám odpouštíš, a tak nám dovoluješ, abychom se s radovali ze života, který nám nabízíš.

Naplň v našich životech své zaslíbení: ovci ztracenou vypátrám, zaběhlou přivedu zpět, polámanou obvážu a nemocnou posílím.

Požehnej, prosíme, evangelium, kdekoliv je dnes zvěstováno. Dej, ať jeho působením opuštění a nešťastní najdou blízkého člověka, ti, kdo bloudí, Tvoji pravdu, ztracení záchranu, odmítnutí přijetí. Amen.

Čtení: Ř 7,14-25a

Píseň: 692 Temnou, divnou mlhou bloudím

Text: Mt 11,28-30

Haleluja. Miluji tě vroucně, Hospodine, moje sílo. Haleluja. Ž 18,2

V dnešním oddílu podle ekumenického lekcionáře se před námi otevřel velice obtížný oddíl z dopisu apoštola Pavla do Říma. V celé 7. kapitole tohoto listu nás zaráží důrazy, kterým nerozumíme, které jsou nám cizí. Apoštolovo vymezování vůči židovskému Zákonu, k Tóře, sice chápeme, ale náš problém to není. Navíc nás provází silné obavy, že se při snaze o porozumění nevyhneme zkreslující zkratce. Je jasné, že apoštol Pavel,

který vzešel z židovského prostředí, který byl farizeus, pro kterého byl Tóra zdrojem života - že tento Pavel musel po setkání se vzkříšeným Kristem zásadním způsobem zpracovat právě roli židovského Zákona ve svém životě. V životě toho, pro kterého se stal zdrojem života vzkříšený Kristus. To chápeme, tomu rozumíme, můžeme to sledovat s porozuměním a sympatií, vnímat to jako skutečně strhující dobrodružství - ale co to má společného s námi?

Odpovědí je oddíl, který jsme přečetli. Oddíl, který vypovídá o Pavlově pohledu na člověka, který popisuje lidskou touhu po dobrém životě, ale zároveň rozpolcenost. Rozpolcenost, když selhává nebo prostě v hrůze pozoruje, do jakých konců došel jeho čin vedený dobrým úmyslem. Pavel popisuje tuto těžko uchopitelnou a přece reálnou skutečnost pomocí termínu hřích. „Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci. Jestliže však činím to, co nechci, nedělám to já, ale hřích, který ve mně přebývá.“

To není výmluva na síly, které nesou odpovědnost místo mě, ale vyznání, že tu skutečně existují síly, které mají moc, se kterými prostě musím počítat a na které člověk nestačí. Na biblických hodinách používáme různé překlady Bible a je zajímavé, jak obtížné je pojem hřích "přeložit" do moderního jazyka. Jaký je to problém. Toto slovo je zprofanované - pro dnešního člověka je součástí úsměvných reklam. Apoštol Pavel však vyznává, že je to mocnost, která ničí lidské životy. Událost, kdy Adam s Evou neuposlechli, podlehl tlaku pokušení jednat proti Bohu, není historií, ale neustále znovu prožívanou přítomností. "Objevují tedy takový zákon: Když chci činit dobro, mám v dosahu jen zlo."

A právě tady slyšíme zásadní otázku, na kterou máme odpovědět: "Je pro nás hřích reálnou mocí v tomto světě? Mocí, se kterou se musíme ve svých životech vyrovnávat?" Jsme tady s Pavlem na jedné lodi? Jestliže ano, ten odlišný kontext není problém. Jestliže ne, neměli bychom šanci se s apoštolem Pavlem setkat ani v jeho době.

Jako červená nit se táhne dějinami iluze lidského optimismu, iluze o sobě. Přesvědčení, že když vše dobře vysvětlíme, lidé to pochopí a vše bude zase dobré, všichni změni své chování.

"Je tedy zdatný v uvádění důvodů a zároveň i v povzbuzování i vyvracení ten, kdo každému člověku dovede ukázat rozpor, který je příčinou jeho chyb, a jasně mu dovede vyložit, že to, co chce, nedělá, a e dělá, co nechce.

Neboť jakmile tohle člověku dokážeš, sám od sebe od toho ustoupí, ale pokud mu to nedokážeš, nediv se, jestliže ve své chybě setrvává, neboť to dělá proto, že má představu: to je správný čin.”

Tolik filosof Epiklétos - o generaci mladší než apoštol Pavel.

Madeleine Albrightová, bývalá ministryně zahraničí USA vzpomíná ve své knize "Mocní a Všemohoucí", jakou iluzí se ukázala být na Blízkém východě představa, že lze situaci vyargumentovat na racionálním základě.

A to už ani nemluvím o výchově dětí. Z představy, že by spočívala pouze v racionální rovině vysvětlování nás mrazí.

Skutečně, sami si až příliš dobře uvědomujeme, že člověk není ovlivňován pouze rozumem. Že se rozhodujeme pod vlivem radosti nebo strachu, naděje nebo bezmoci. Kolik toho vnímáme v našich vztazích! Jak se to promítá do společnosti! Ona soběstřednost, rezignace na morálku, kterou vnímáme, je velice často způsobena rezignací a zoufalstvím z pochybností, zda lidský život a proto i všechno naše usilování má vůbec nějaký postižitelný smysl. A právě tato atmosféra je působena mocí hříchu. Prof. Pokorný velice často zmiňuje, že největším hříchem dnešní doby nejsou různí tuneláři a darebáci, ale křesťané, kteří propadli skepsi. Kteří ztratili výhled, kteří už nevěří, že život podle hodnot Božího království má budoucnost. Kteří mluví o tom, že musíme žít slušně, ale naději to nemá. Jakobychem od apoštola Pavla právě na to slyšeli odpověď. »Ne, nejsou špatné normy, podle kterých žijete, však jsou to také Boží normy, ale zůstanete-li pouze u nich, jejich vláda končí v okamžiku, kdy selháváte. A vzhledem k tomu, že jsem hluboce přesvědčený, že platí ono „Když chci činit dobro, mám v dosahu jen zlo“, tak tato vláda dobrých norem mizí a ujímá se vlády hřích a s ním beznaděj.«

Je to velice tvrdé - ostrý pohled na naši situaci, který nás zatlačuje ke zdi. A přece se toho apoštol odvažuje. Nevzdává hodnoty života, nevzdává to, e máme žít tak, jak to po nás vyžaduje Zákon. Nemáme vzdávat naléhavé problémy, které volají po řešení. V naší osobní rovině, v církvi, ve společnosti, v celém stvoření. Ale uprostřed této naléhavosti nabízí ve víře reálnou sílu, která otevírá pro každého z nás život ve svobodě a odpovědnosti. Umožňuje žít - nezavírat oči před problémy, které nás přesahují a které prostě nejsou řešitelné v krátkém časovém horizontu - ať už v osobní rovině vztahové, v řešení proměny společnosti k otevřenosti a toleranci, v řešení ekologických problému, sociálních, mezináboženských, mezinárodních vztahů. Ale zároveň, vedle této

otevřenosti problémům, se také těšit ze života v rodině, těšit se z přátelství, z přírody, z hudby, knih, z různých koníčků.

Touto silou, která umožňuje život v celé jeho barvitosti, je pro apoštola Pavla Ježíš z Nazareta - Kristus, ten ukřižovaný a vzkříšený. Všechno, co Pavel říká, jeho pohled na život - toho se odvažuje ve světle setkání se vzkříšeným. „Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? Jedině Bohu buď dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho!“

Mohli bychom obrazně říci, že apoštol uslyšel a přijal Ježíšovo pozvání, které jsme slyšeli v textu z evangelia podle Matouše: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“ Že právě ve svém textu z epištoly do Říma vyznává, že je možné žít ve svobodě a poslušnosti, že je to možné, že se nemusíme bát - vždyť Ježíšovo jho netlačí a břemeno netíží.

Dnes se při těchto bohoslužbách setkaly naše životy. Spolu navzájem i s Božím Slovem. Uvědomili jsme si, jak obtížné je mu někdy porozumět, uvědomili jsme si, jak obtížně někdy rozumíme i sami sobě a světu kolem nás. Ale smíme odcházet v jistotě, že Ježíšovo pozvání, které proměňuje lidské životy, je určeno každému z nás osobně:

„Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“

Amen.

Píseň: 648 Kristus je má síla

Přímluvná modlitba: Pane Bože, Ty jsi Pánem tohoto světa. Ve své ruce máš životy naše, našich blízkých i všech, na které my sami zapomínáme nebo nemáme odvahu myslet.

Voláme k Tobě z hlubin svých pochybností, z hlubin svého váhání a obav. Odevzdáváme Ti ty, kteří jsou semíláni mocenským soukolím a my v zoufalství zjišťujeme svoji bezmoc, neschopnost pomoci.

Odevzdáváme Ti vztahy, které se nám rozpadají před očima, my jsme z toho zoufalí a máme pocit, že nemůžeme pomoci lidem, kteří jsou nešťastní a nevědí jak dál.

Odevzdáváme Ti všechny ty, kteří rezignovali a vzdali život. Prosíme za

všechny, kteří na tuto rezignaci doplácují.

Odevzdáváme Ti církev všude tam, kde ztrácí naději ve Tvou živou přítomnost a chce ji nahrazovat náboženskými berličkami. Prosíme Tě za církev všude tam, kde je zahleděná do sebe a nemá odvahu naslouchat životu těch, kteří volají po pomoci.

Odevzdáváme Ti všechny, kteří ovlivňují politiku a vzdali jakýkoliv výhled ke změnám v pomoci těm na okraji jako utopii.

Prosíme o odvahu víry pro Tvůj lid po celém světě, aby dokázal svědčit o smíření a odpuštění všude tam, kde vládne pragmatismus a beznaděj vzájemných křivd a nenávisti.

Pane, v tichosti Ti každý z nás odevzdáváme všechno, co nám leží na srdci.

Prosíme, vyslyš nás, když k Tobě voláme jako Tvé děti: „Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět se jméno Tvé. Přijď království Tvé. Buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes. A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť Tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen.“

Ohlášky:

Poslání: Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Vaše mírnost ať je známa všem lidem. Pán je blízko. Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své starosti Bohu.

Fp 4,4-6

Požehnání:

Vidoucí Bože, požehnej nám, aby tě naše oči poznaly.

Slyšící Bože, požehnej nám, aby naše uši slyšely tvůj hlas.

Provázející Bože, požehnej nám, abychom zůstali na tvých cestách.

Milující Bože, požehnej nám, aby mnozí lidé cítili tvoji lásku.

Blízký Bože, požehnej nám a daruj nám pokoj a radost.

Požehnej vám dobrý Bůh: Otec, Syn a Duch svatý.

Amen.

Píseň: 177 Nuž Bohu děkujme